

A BLETEACH PROJEKTBEN KIDOLGOZOTT BACULIT BLENDED TANÁRTOVÁBBKÉPZŐ KURZUS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK KONCEPCIÓJA

IMPLEMENTATION CONCEPT OF BACULIT BLENDED COURSE DEVELOPED WITHIN BLETEACH PROJECT

Szabó Ildikó ^{1*},

¹ Anyanyelvi és Művészeti Nevelési Tanszék, Pedagógusképző Kar, Neumann János Egyetem,
Magyarország

Kulcsszavak:

blended (kevert) típusú kurzus
tanártovábbképzés
össztantárgyi olvasástanítás

Keywords:

blended learning course
in-service teacher training
content area literacy

Cikktörténet:

Beérkezett 2018. augusztus. 01.
Átdolgozva 2018. augusztus 31.
Elfogadva 2018. október 5.

Összefoglalás

A *BleTeach* projekt (2016-2018) két fő célt tűzött ki maga elé:

a. általános cél: a tanártovábbképzés modernizálása digitális tanulási technikák alkalmazásával.

b. speciális cél: egy model blended (kevert) kurzus kidolgozása az össztantárgyi olvasástanítás terén, melyet európai tanárképző központok kínálhatnak.

A projekt utolsó munkafázisa a már kidolgozott kurzus megvalósítási koncepcióira összpontosított, beleértve az akkreditációs és a tanúsítvány megszerzéséhez kapcsolódó feltételeket. A fő cél közös minőségi elvárások és elfogadott megvalósítási koncepciók elkészítése volt. Ami a módszert illeti, elemző és koncepcionális (a diplomamelléklet tartalmának, a kurzus által fejlesztett kompetenciáknak a meghatározása) elemeket tartalmazott. A résztvevő partnerek megalkották a maguk nemzeti megvalósítási koncepcióit, saját országuk ide vonatkozó szabályozásainak figyelembe vételével. Jelen cikk a magyar kurzus megvalósítási tervét mutatja be.

Abstract

The *BleTeach* project (2016-2018) has pursued two main objectives:

a. A general objective: Modernizing structures of teacher education by integrating digital learning opportunities into teachers' professional development.

b. A specific objective: Developing a model blended learning course (BL-course) in CAL to be included into the regular course programme of European teacher training

* Kapcsolattartó szerző. Tel.: +36 302499306
E-mail cím: szabo.ildiko@pk.uni-neumann.hu

centres.

The last project phase focused on the concept for implementation of the developed CAL course, including certification and accreditation requirements. Its main objective was the definition of common quality standards and an agreed implementation concept. As to the methodology in this work phase, it combined analytical and conceptual work (defining the “diploma supplement” of the CAL course in regard to content and competencies to be conveyed by the course). The concepts include a shared understanding of quality standards and certification requirements which shall be defined in a kind of “diploma supplement”. The national partners have created their implementation concept including their own certification (and accreditation) requirements taking into account national regulations. This article presents the implementation concept of the Hungarian national version of the course.

1 Bevezetés

A legtöbb európai országban a hagyományos, kontaktórák keretében megvalósuló tanártovábbképzésekre fordítható idő meglehetősen korlátozott, néhány napra szorítkozik praktikus okok miatt (utazás, a résztvevők munkahelyéről távol töltött idő minimalizálásának szándéka, az iskolai helyettesítések nehézsége). Ebből kifolyólag az ún. egyszeri találkozás (“one-shot-approach”) koncepcióját részesítik előnyben a képzőhelyek is, melyek nem eléggé hatékonyak az osztálytermi gyakorlat megváltoztatásában. A BleTeach [1] ebből a helyzetből kiindulva legígéretesebb képzési formának a blended (kevert) típusú (kontaktórák és e-learning) képzést tartotta, és ilyen tanártovábbképző kurzust dolgozott ki. Az angol nyelvű mesterkurzust (IDEAL course) valamennyi, a projektben részt vevő ország a saját hazai és intézményi feltételeinek megfelelően adaptálta. A magyar kurzus a BaCuLit Blended nevet kapta.

A BleTeach projekt hároméves (2015 – 2018) munkája során nem volt arra sem időbeli, sem technikai lehetőség, hogy a kidolgozott, nemzeti változatokban létező kurzusokat a partnerek elindítsák, teszteljék, értékeljék, hiszen egy ilyen folyamatban sok időt vesz igénybe a kidolgozás, akkreditáció, a képzés meghirdetése stb. A projekt ehelyett egy megvalósítási koncepció kidolgozását tűzte ki célul, melyben nemcsak a partnerintézmények, hanem olyan kiváló szakértők, gyakorló trénerek is részt vettek, akiket az egyes partnerek tudásmegosztó alkalmakra meghívtak. Olyan koncepció kidolgozására törekedtünk, amely a minőségirányítási és teljesítési követelményekben közös, több európai országra vonatkozó alapokon nyugszik, s melyben pontosan leírjuk a kurzus tartalmát, a teljesítési követelményeket, az elméleti és gyakorlati egységekben fejlesztendő kompetenciákat.

A különböző európai országok tanárképző kurzusainak bevezetésére vonatkozó feltételekről áttekintést készített a projekt; ennek a munkafolyamatnak a felelősei a magyar partnerek (jelen cikk szerzője) volt, aki kidolgozott egy olyan sablont (1. melléklet), melyet a résztvevő országok – tanárképző intézményekkel konzultálva – kitöltöttek. A projekt utolsó találkozásán (2018 márciusa, Braga, Portugália) a résztvevők elemezték ezen előkészítő dokumentumot.

Az előkészítő dokumentum alapján egy szöveges formában megfogalmazott, a szempontokat bővebben és részletesebben kifejtő – valamennyi projektpartner által képviselt országra vonatkozóan – a nemzeti megvalósítási koncepció került kidolgozásra.

2 A “BaCuLit Blended – A tanítás és tanulás sikerességének támogatása a tantárgyi szövegek feldolgozásán keresztül blended kurzus formájában” kurzus általános bemutatása

A BaCuLit Blended két fontos szakmai igényt kíván kielégíteni a magyar tanártovábbképzések területén. Egy általános, oktatásszerkezeti probléma Európa több országában, hogy a tanártovábbképzésekre kötelezően előírt idő nem számítódik be a tanárok munkaidejébe, ezért gyakran délutánonként vagy hétfévente vesznek részt képzéseken. Ezért általában néhány napos időtartamnál nem hosszabbak ezek a kurzusok, a hatékonyságuk gyakran nem megfelelő. Ezt a problémát a BaCuLit Blended a kontaktórák és online képzés keverékével oldja meg.

A tartalomra vonatkozóan a kurzus fő célja, hogy a résztvevők megismerjék azokat a tanítási eszközöket és módszertani megközelítéseket, melyek a felső tagozaton és a középiskolában az össztantárgyi olvasástanításban alkalmazhatók. A PISA 2015 eredményeket szakmai viták, konferenciák sora követte, melyek a tinédzserek (15 évesek) alapvető literációs készségeinek hiányával foglalkoztak. A probléma egyik okaként a szisztematikus, az anyanyelvi nevelésben és a szaktantárgyi tanításban egyaránt jelenlévő olvasástanítás hiányát nevezik meg a szakértők. Ezen probléma pedig a tanárképzés tartalmának megváltoztatásával lehetne megelőzhető, ha a szakmódszertannal együtt tantárgyi literáció tanítására is kapnának képzést a leendő felső tagozatos és középiskolai tanárok. Habár bizonyos olvasási stratégiákat BA és MA kurzusok leírásában említenek egyes tanárszakok, nincs szisztematikus és rendszerszerű oktatása ennek a területnek a pedagógusképzésben. A BaCuLit Blended ezen a helyzeten kíván változtatni egy koherens képzéssel.

A magyar partner nem az angol mesterváltozat kurzusnevét (“IDEAL – Improving Disciplinary Learning through Literacy”) választotta. Ennek oka, hogy Magyarországon 11 BaCuLit tréner képeztünk ki egy korábbi Comenius projektben, az ISIT projektben [2] (lásd: www.isit-project.eu), akik – az eredeti projektben is részt vevő kettes szintű BaCuLit trénerekkel (lásd www.baculit.eu) – több tanárképző kurzust vezettek az össztantárgyi írásbeliség témájában az elmúlt években. A BaCuLit kurzust 2015-ben a Neumann János Egyetem akkreditáltatta. Így a BaCuLit mozaikszó (Basic Curriculum for Teachers’ In-Service Training in Content Area Literacy in Secondary Schools) már ismert Magyarországon, és azt is szeretnénk volna jelezni, hogy a BleTeach-kurzus a BaCuLit folytatása.

A kurzus teljes időtartama 60 óra, melyben a kontakt- és online órák aránya rugalmasan változhat, mert erre nézve nincs előírás, bár ajánlás van, hogy a kontaktórák aránya meg kell, hogy haladja az on-line órákét.

A BleTeach konzorcium az IDEAL kurzus magyar változatát a Neumann János Egyetemnek kínálja fel akkreditálásra, mely után mind egyéni jelentkezésen alapuló, mind teljes tantestületi képzés indítható.

A szükséges technikai feltételeket olyan platform tudja biztosítani, amely lehetővé teszi, hogy:

- a résztvevők egymással és a trénerrel kommunikálni tudjanak
- dokumentumokat lehessen fel- és letölteni (pl. pdf és PPT formában)
- weboldalakhoz és videókhöz lehessen kapcsolódni (pl. a Youtube-on)
- videókat lehessen feltölteni
- legyen lehetőség vitafórumra
- legyen lehetőség hírfórumra
- feladateszközök létrehozását is tegye lehetővé (pl. tesztek vagy e-portfólió).

Magyarországon elsősorban felsőoktatási intézmények használnak központi e-learning platformot, mint például a Magyarországon leginkább elterjedt Moodle platformot. Egy intézmény (Gábor Dénes Főiskola) az ILIAS platformot használja; mindkettő ingyenes a felhasználók számára.

A BaCuLit Blended kurzus célcsoportja főként az 5 – 12 /13. évfolyamokon, a köznevelés bármely iskolatípusában (általános iskola felső tagozata, gimnázium, szakgimnázium, szakközépiskola) tanító szaktanárok. A résztvevők száma kurzusonként a 18 főt ne haladja meg,

hiszen a tréner folyamatosan nyomon követi a résztvevők munkáját, és visszajelzést ad előrehaladásukról.

3 Az IKT eszközök felsőoktatásban való használatáról szóló felmérés eredményei

A kurzus a tinédzserek sikeres tanulóvá neveléséhez szükséges literációs készségek tanításának elméleti alapjait és azok gyakorlati alkalmazásait is tartalmazza. A képzés időtartama alatt a tanultak kipróbálására is sor kerül. A kurzus legfőbb célja, hogy a résztvevőknek mint tanároknak változzon az énképük; a kurzus elvégzésével nemcsak szaktanárként, hanem olvasótanárként is gondolkodnak magukra a résztvevők. Ennek következményeként a résztvevők tanítványaik énképét is meg tudják változtatni, akiknek az önértékelése így mind tanulóként, mind olvasóként javulni fog.

A BaCuLit Blended kurzus tartalmában bizonyos változtatásokat hajtottunk végre az eredeti BaCuLit-kurzushoz képest. Megtartottuk az 1. modult, viszont az óratervezésre vonatkozó kérdéseket az egyes modulokhoz rendeltük témájuk szerint, így a 6. modult, ami külön az óratervezésről szólt az eredeti BaCuLit kurzusban, elhagytuk. Továbbá a PISA 2015 témát beemeltük a tematikába. Integráltunk kurzusanyagokat egy másik projektből (Talentum), melynek célja elsőéves egyetemi hallgatóink szövegértésének javítása volt, s melyhez saját tananyagot dolgoztunk ki. A tartalom kidolgozásakor figyelembe vettük azoknak a gyakorló, nagy tapasztalattal rendelkező trénereknek a javaslatait és ajánlásait, akikkel együtt dolgoztunk az ISIT projektben.

A kurzus tartalma a következő:

1. modul: Bevezetés a BaCuLit kulcsfogalmaiba; óratervezés (20 óra)

1. blokk: Mi a literáció, és miért fontos minden iskolai tantárgyban? (3 óra)
2. blokk: BaCuLit keretek az óratervezéshez (2 óra)
3. blokk: Egy BaCuLit óra elemzése (2 óra e-learning)
4. blokk: BaCuLit kulcsfogalom: metakogníció – Kutatás és alapvető metakognitív tanulási stratégiák (2 óra)
5. blokk: BaCuLit kulcsfogalom: interakció; támogató tanár-diák interakció és tanárszerepek; a kognitív tanulódő megközelítés (6 óra)
6. blokk: PISA-2015 és tanulságai a tanításban (2 óra e-learning)
7. blokk: BaCuLit kulcsfogalom: formatív értékelés/ értékelés a tanulás érdekében (3 óra)

2. modul: A szövegek változatossága és szövegszerkezetek (8 óra)

1. blokk: A tanulók szövegvilágának felfedezése, tanulói olvasónaplók elemzése (2 óra)
2. blokk: Szövegfajták és műfajok; autentikus szövegek és tanórai használatuk (2 óra)
3. blokk: Tantárgyi szövegek: szövegszerkezetek és grafikus szervezők (3 óra)
4. blokk: Az óratervezést irányító kérdések (1 óra)

3. modul: Szakszókincs tanítása (6 óra)

1. blokk: A szókincstanításhoz szükséges alapelvek; a szakszókincs (1 óra)
2. blokk: A tanítandó szavak azonosítása; szakszókincsfalak (2 óra)
3. blokk: Tanulóbarát definíciók kialakítása; a definíció-térkép fogalma (1 óra)
4. blokk: Az óratervezést irányító kérdések (1 óra)

4. modul: Az olvasási stratégiák tanítása (14 óra)

1. blokk: Kognitív tanítási modell (Modellezés – Támogatás - Kivonulás); Modellezés: hangosan gondolkodás (6 óra)
2. blokk: Reciprok tanítás – "mentális szerszámoszláda"; hogyan használjuk az abroszmódszert (3 óra e-learning, 2 óra kontaktóra)
3. blokk: Az óratervezést irányító kérdések (1 óra)

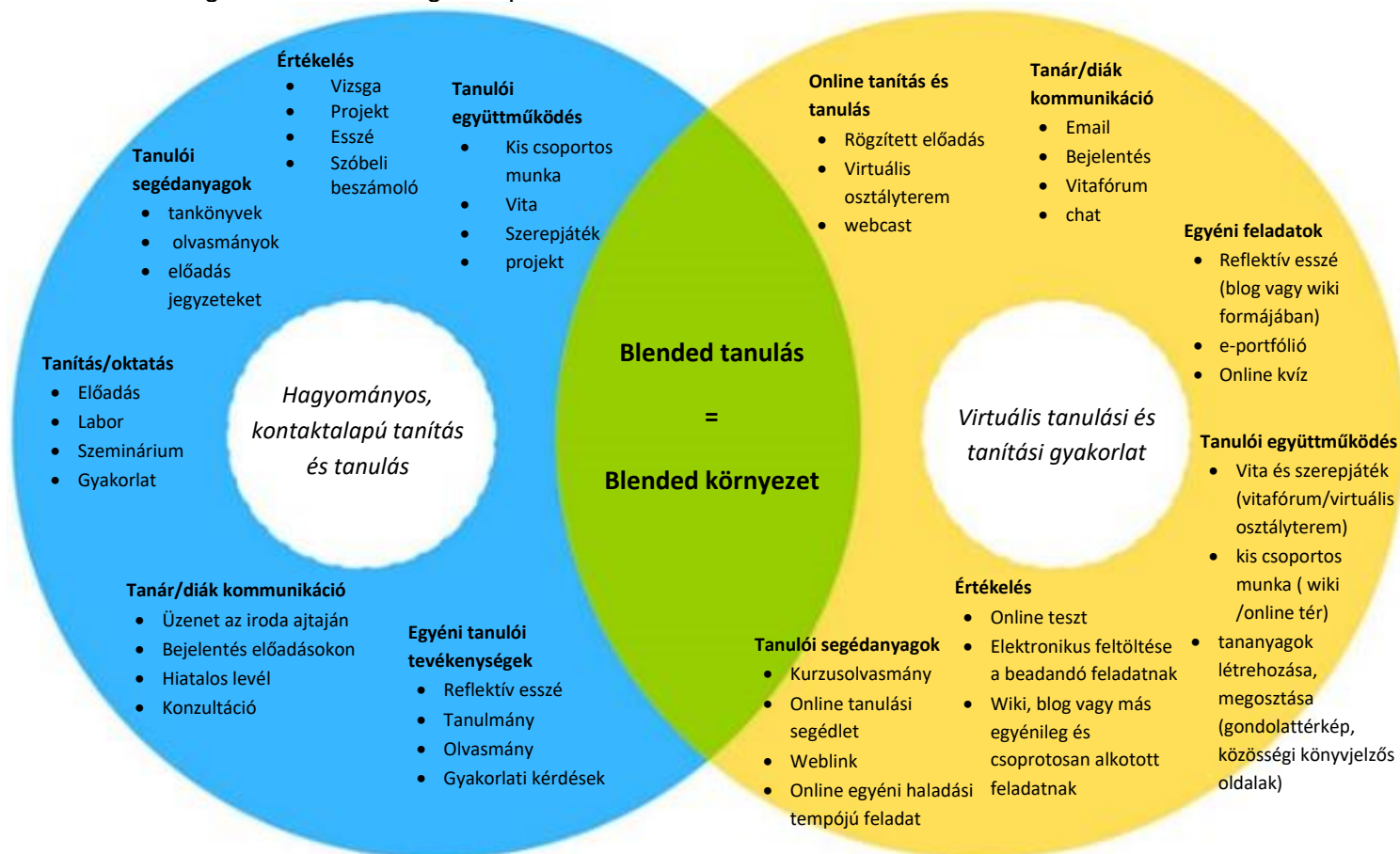
5. modul: Formatív értékelés az össztantárgyi olvasásfejlesztésért és tanulásért (12 óra)

1. blokk: Mi a formatív értékelés? Mit és miért lehet formatívan értékelni a tantárgyi órán? (1 óra)
2. blokk: Értékelési esettanulmányok összehasonlítása (2 óra)
3. blokk: Szókincstudatosság (3 óra)
4. blokk: Tantárgyi olvasásleltár (CARI) (5 óra)
5. blokk: Az óratervezést irányító kérdések (1 óra)

A tananyagok és forrásjegyzék a kurzus során folyamatosan, modulról modulra haladva jut el a résztvevőkhöz. Az alábbi tananyagtípusok kerültek be a kurzusba:

- Szövegek/szövegrészek (olvasmányok) és azokhoz tartozó feladatok/munkalapok
- Videók és PPT előadások (tréneri közlésben új információ átadására szolgálnak)
- Gyakorlati feladatok osztálytermi kipróbálásra, pl. kérdőívek és diagnosztikai eszközök a tanulók méréséhez
- Stratégiák, eszközök és feladatok a kurzus során történő alkalmazásra és napi szintű gyakorlati megvalósításra az iskolában
- Értékelő és önreflexiók lapok

Az oktatási módszerek és a tanulási tevékenységek jelentik bármely oktatási környezet alapját. Az 1. ábra [3] rendszerezi a kontaktalapú és a virtuális tanulási és oktatási környezetek előnyeit. A blended (kevert) típusú képzést a metszetben helyezi el, hiszen az mindkét környezet adottságaiból és lehetőségeiből profitálhat.

1. ábra. A blended (kevert) típusú képzés tanulási tevékenységei

A BaCuLiT Blended a fentebbi lehetőségek közül az alábbi feladattípusokat használja kontaktalapú és e-learning egységeiben:

- Új információ, tréneri közlés (PPT előadás, videoelőadás, podcast): a kutatásokon nyugvó tudás apró adagokban adagolva, a kutatási eredményeket jó gyakorlatokhoz kapcsolva
- Gyakorlati feladatok vagy az új ismeret alkalmazása: feladatok, gyakorlati alkalmazások osztálytermi környezetben, lehetőségek a tanár saját osztálytermi gyakorlatának vizsgálatára Az eredmények dokumentálása tanári munkafüzetben, a platformon (fórum), vagy a következő találkozáskor (jelentés és reflexió)
- Tréneri modellezés: literációval kapcsolatos eszközök és tanítási stratégiák bemutatása demonstrációkkal és az azt követő gyakorlati példákkal
- Gyakorlati tapasztalatok elemzése, ön- és csoportreflexió saját koncepciókról, meggyőződésekről; pár- és csoportviták a személyes találkozókon és az online fórumokon
- Visszajelzés: társ- és tréneri támogatás, egyéni visszajelzés a személyes találkozókon és az e-learning platformon („tanulási közösségek” építése).

4 A kurzus tanulási eredményei, a résztvevők értékelése, a tanúsítvány megszerzésének feltételei

Megszerzett tudás tekintetében a résztvevőktől elvárjuk, hogy ismerjék és tisztában legyenek a BaCuLiT óratervezési kerettel, tudják és ismerjék az olvasási stratégiákat, tudják, ismerjék és képesek legyenek azok hatékony alkalmazására tanítási gyakorlatukban. Elvárjuk, hogy tudják, ismerjék, hogyan adjanak olyan utasításokat, melyek a tantárgyi tartalom és tanulás tanulását is segítik. Elvárjuk, hogy ismerjék az olvasás és az írás átását a tantárgyi tanításra és tanulásra.

Készségek és kompetenciák tekintetében a BaCuLiT megközelítés az elméleti tudás gyakorlati alkalmazására koncentrálna a tanóratervezés, a saját osztálytermi gyakorlat elemzése és az arra reflektálás vonatkozásában. A tanároknak kompetensnek kell lenniük abban, hogy tanulóikat jó és hatékony olvasóvá tegyék ahhoz, hogy az adott tantárgyban sikeresek legyenek. A résztvevőknek képessé kell válniuk arra, hogy az olvasási stratégiákat kreatívan alkalmazzák mindennapi gyakorlatukban az óratervezéstől az értékelésig.

Végül az önreflexió és saját gyakorlatukra a kollégákkal közös reflektálás szintén olyan fontos kompetenciák, melyek a BaCuLiT Blended kurzusban támogatottak.

A tanulás értékelése összetett folyamat. A folyamat bonyolultságát jól érzékelteti az “értékelés prizma” metaforája [4]: a prizma egy-egy oldala a teljesítményről egy-egy pillanatképet villant fel, s ezeket a pillanatképeket külön-külön lehet értékelni. Az “értékelés prizma” 18 felületet tartalmaz, s mindegyiket két, egymással szemben elhelyezkedő érték jellemez.

1. Referencia: az egyéni teljesítményt kritériumok alapján értékelik, vagy az egyéni teljesítményeket hasonlítják egymáshoz?
2. Finomítás: a tanulók általános értékelést kapnak az erősségeik, gyengeségeik részletezése nélkül vagy a teljesítményük minőségéről kapnak visszajelzést?
3. Szándék: az értékelés a tanulást kívánja szolgálni; vagy akár szelektív (pl. a kurzusra jelentkezők szűrése), akár szummatív (a teljesítés/nem teljesítés eldöntésére szolgál)?
4. Fókusz: az értékelés a tanulás végeredményére, produktumára (pl. az eredmények pontossága), vagy magára a tanulás folyamatára fókuszál?
5. Kiterjedtség: a teljesítménynek hány dimenzióját veszi figyelembe az értékelés? Az értékelés dimenziói lehetnek: a kérdésre adott válaszok pontossága, a feladat elvégzésére fordított idő, az érvelés logikája, eredetiség stb.
6. Cél: egyéni vagy csoportteljesítményt értékelünk?
7. Címzett: az értékelés adatait csak az oktató ismeri vagy publikusak?
8. Operátor: ki felügyeli az értékelést? A tanulók maguk értékelik a saját teljesítményüket vagy valaki más értékeli azt (tanár / oktató, tréner, tutor, szakértő stb.)?
9. Gyakoriság: a tanulást egyszeri teljesítmény alapján értékeljük (pl. egy kurzust lezáró vizsga), vagy több különböző feladat és alkalom alapján?
10. Teljesítés: van a résztvevőknek lehetőségük javítaniuk a teljesítményüket többszöri beadással?

11. Forrás: több szakértő egyetértett az értékelés módszertanában és kritériumaiban? Ha így van, akkor az értékelési folyamat objektívnek mondható. Ha nem így van, akkor az értékelés szubjektív. Szubjektív lehet az értékelés összetett produkciójánál, pl. portfólió esetében.
12. Jelleg: azok a feltételek, melyek szerint az értékelés történik, mindenki esetében azonosak (hely, idő, kérdések stb.), vagy az egyes tanulókra szabottak? Többféle adaptáció lehet:
 - a. a tartalom adaptálása: szóbeli vizsga esetében az értékelő választja ki a kérdéseket a tanuló által adott válaszok alapján,
 - b. a feltételek adaptálása: ugyanazt a tesztet számos alkalommal meg lehet próbálni, a helyes válaszok száma növekszik minden egyes alkalommal,
 - c. a tanuló dönti el, mikor szeretne vizsgázni, tesztet írni.
13. Elfogultság: a tanulást olyan tanár értékeli, aki tanította őket, vagy olyan valaki, aki nem vett részt az oktatásukban?
14. Egyezség a teljesítmény eredményeiről lehet egyezkedni? A tanulók véleményt mondhatnak az értékelés minőségéről, befolyásolva így elért pontszámaikat?
15. Iránypont: az értékelési alapelveket a tanulóktól függetlenül döntenek el, vagy hozzájuk igazodnak? A kritériumokat mobilnak tartjuk, ha azok igazodnak a tanulók teljesítményszintjéhez; fixnek tartjuk őket, ha a kompetenciaszinteket nem vesszük figyelembe.
16. Láthatóság: az értékelési kritériumokat bejelentik a kezdetektől, vagy titokban tartják őket?
17. Kontextus: az értékelési helyzet közel van valós, életszerű vagy szakmai helyzetekhez vagy főleg "akadémiai"?
18. Hitelesítés: a személyazonosságot ellenőrzik az értékelési központban?

Ezen elméleti keret alapján az alábbi értékelési módok, fajták kerültek be a BaCuLiT Blended kurzusba:

- Esszék vagy egyéb feladatok, melyekben elméleti ismereteket tartalmazó szövegekről vagy videókról kell írni: a tréner és/vagy a többi résztvevő is olvassa, kommentálja
- A gyakorlati megvalósítás dokumentálása, tanulói részvétel, osztálytermi alkalmazás bemutatása
- Chat részvétel, és a többi résztvevő feladatainak kommentálása vitafórumokon vagy e-learning platformokon
- Óratervezés
- Reflexiók esszék írása, vagy hangfelvétellel készült reflexió

A tanúsítvány megszerzéséhez a résztvevőknek a kurzus minimum 80%-án részt kell venniük. Az egyes modulok feladatait (vagy a munkafüzetben, vagy az online platformon) előre megadott határidőre el kell végezniük. A kurzus befejezésétől számított 10 napon belül a záró feladatot is be kell nyújtaniuk; az elfogadás kritériuma, hogy valamennyi BaCuLiT elem legyen az óratervbbe beépítve.

5 A kurzus megvalósításnak, kivitelezésének terve

Magyarországon a BaCuLiT Blended kurzust már oktató, gyakorlattal rendelkező felső tagozaton és középiskolában tanító pedagógusok számára dolgoztuk ki, mivel a kurzus tartalma az elmélet és annak mindennapi, gyakorlati megvalósításának szoros kapcsolatára épül. Hosszú távon azonban tantárgyi literációs kurzusokra nagyon nagy szükség lenne az alapképzésben is valamennyi tantárgyat tanító pedagógus képzésében. Ennek eléréséhez az érintett képzések tantárgyi tartalmait kell megreformálni, átdolgozni.

A BaCuLiT Blended kurzust igény esetén a Neumann János Egyetem akkreditáltathatja, s ezután bekerül az országos nyilvántartásba (www.oktatas.hu/tovabbkepzes/pedakkred), elérhetővé válik minden érdeklődő számára. Mivel az egyetem Pedagógusképző Kara három tankerületi központtal együttműködési megállapodást írt alá továbbképzések tartására, egy potenciális tanári célközönség adott, akár teljes tantestületeket is beleértve. A magyar BaCuLiT trénerok az ország különböző területeit képviselik, így biztosítható, hogy helyben, egy-egy

tantestület teljes képzését több helyszínen lehessen kínálni. Mivel a Magyar Ovasástársaság (HunRa) tanácsstagjai közül ötven BaCuLit trénernek, ők akár HunRA eseményeken, konferenciákon, szakmai találkozókra is népszerűsíthetik a képzést.

Ami a terjesztést, hirdetést és toborzást illeti, felülről lefelé stratégia alkalmazásával szeretnénk az érdeklődőkhöz eljutni olyan intézmények bevonásával, melyek az iskolák igazgatóin keresztül a célcsoporthoz (a pedagógusokhoz) a szokásos és bevált (nyomtatott kurzusprogram, weboldal stb.) információs csatornákon keresztül a továbbképzésekről rendszeresen tájékoztatást adnak. Továbbá azt reméljük, hogy ezt a megközelítést kiegészíti egy alulról felfelé építkezés is: a pedagógusok szakmai körökben kollégáik számára beszélnek a kurzusról, ajánlják azt. Jelenlegi, az alapképzésben részt vevő hallgatóinkra építhetünk: hallva a kurzusról az oktatóiktól, később, amikor továbbképzést keresnek a maguk számára, jelentkeznek a BaCuLit Blended kurzusra.

6 Összefoglalás

A hatékony írás-olvasás tanítása ma arra készíti fel a tanulókat, hogy társaikkal, a felnőttekkel és a széles nagyvilággal kommunikáljanak, társasági életet éljenek és közösen alkossanak. Az ilyen interakciók mind az írott, mind a beszélt nyelv, valamint retorikai szerkezetek magas szintű ismeretét igénylik, olyan készségeket, melyek a hagyományos írás-olvasás tanítás és tanulás alapjai. Ugyanakkor mind szakmai, mind magánéletükben digitális és nem digitális források tömegével találkoznak: nyomtatott szövegeket éppúgy használnak találkozó egyeztetésére, mint tweet bejegyzéseket; a személyes találkozókra digitális szövegeket készítenek prezentációk tartására. Azaz a digitális és nem digitális tanulási környezet ma már nem válik el élesen egymástól, s az osztálytermi gyakorlatnak is folytonosan azt a digitális és analóg világot kell az iskolában tükröznie, amelyben élünk. „Ha tehát tudatosan időt biztosítunk az on-line és off-line literációs gyakorlatokra a tanóráinkon, tanulóink környezeti változást generáló személyként tekintenek majd magukra” [5]. A BaCuLit Blended kurzus olyan tanulási környezetet és tartalmat nyújt a 21. század elején a részt vevő pedagógusok számára, mely nemcsak jól igazodik mindennapi munkájukhoz időbeli rugalmasságával a gyakorlatukat átformáló szemléletet közvetítve számukra, hanem olyan tanulási stílust, melyet saját diákjaik számára autentikusan át tudnak adni.

Köszönetnyilvánítás

Köszönettel tartozunk a kutatás támogatásáért, amely az EFOP-3.6.1-16-2016-00006 „A kutatási potenciál fejlesztése és bővítése a Neumann János Egyetemen” pályázat keretében valósult meg. A projekt a Magyar Állam és az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával, a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg.

Irodalomjegyzék

- [1] Szabó, Ildikó – Szinger, Veronika: Output No 1 of BleTeach project: Good practice examples and blended learning concepts in teachers' CPD in Hungary. GRADUS 4:(1) pp. 157-164. (2017)
- [2] Szabó Ildikó – Szinger Veronika: „ISIT”: Távoktatási tanártovábbképző program az össztantárgyi olvasásfejlesztésért. Anyanyelv-pedagógia. 2015. 3. szám <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=584>
- [3] Verpoorten, D., Parlascino, E., André, M., Schillings, P., Devyver, J., Borsu, O., Van de Poël, J.F., Jerome, F. (2017). Blended learning - Pedagogical success factors and development methodology. University of Liège, Belgium: IFRES
- [4] Verpoorten, D., Parlascino, E., André, M., Schillings, P., Devyver, J., Borsu, O., Van de Poël, J.F., Jerome, F. (2017). Blended learning - Pedagogical success factors and development methodology. University of Liège, Belgium: IFRES, 28–29. old.
- [5] LITERACY LEADERSHIP BRIEF. Improving Digital Practices for Literacy, Learning, and Justice More Than Just Tools. International Literacy Association, 2018. <https://www.literacyworldwide.org/docs/default-source/where-we-stand/ila-improving-digital-practices-literacy-learning-justice.pdf> Letöltés: 06/08/2018

1. melléklet

Kérem, töltsse ki az alábbi táblázatot az Ön országára vonatkozóan a blended típusú továbbképző kurzusok megvalósítási folyamatáról! Tegyen () vagy () jelet az állítások elé, és egészítse ki a válaszokat!

Törvényi elvárások	☐ állami akkreditáció ☐ nincs akkreditáció egyébek:
Személyi elvárások (a képzőkre vonatkozóan)	elvárt (min.) képzettség: elvárt (min.) tapasztalat: elvárt tudományos fokozat: egyébek:
Intézményi elvárások (ki indíthatja a kurzust)	☐ állami fenntartású képzőközpont ☐ magántulajdonú képzőközpont ☐ felsőoktatási intézmény ☐ állami fenntartású pedagógiai intézet ☐ magántulajdonú pedagógiai intézet ☐ kutatóközpont egyébek:
Technikai elvárások (platform, a felelős személye, ki finanszírozza)	☐ van egy elvárt platform (neve:.....) ☐ a platform választható (leggyakoribb.....)
	felelős: ☐ a kurzust működtető intézmény ☐ egy országos szervezet egyébek:
	a finanszírozás módja: ☐ államilag támogatott ☐ az intézmény finanszírozza ☐ önköltséges egyébek:
A kurzus időtartama	☐ akkreditáció által meghatározott, sztenderdizált ☐ nem sztenderdizált ☐ van egy minimum/maximum óraszám (....-tól..... -ig)
Beiskolázási követelmények	a. felelős b. a kurzus meghirdetésre kerül: ☐ a weboldalon ☐ e-mailek küldésével ☐ partneri együttműködés alapján ☐ korábbi résztvevők alapján: ☐ egyébek:
Tanúsítvány	a. a résztvevők száma ☐ van egy a min. résztvevő szám, ami..... ☐ van egy max. résztvevő szám, ami ☐ van egy min. feladatszám (ami) b. feladatok ☐ van a feladatoknak egy elvárt formája: ☐ esszék ☐ óratervezetek ☐ feljegyzések

	☐ portfólió egyébek: c. érvényesség ☐ a tanúsítvány örökre érvényes ☐ a tanúsítványt meg kell újítani
Blended képzés (a kontakt órák és az online képzés aránya)	a. az arány előírt ☐ akkreditáció által ☐ a tanfolyamot indító intézmény által ☐ egyébek: az arány % kontakt online b. ☐ nincs előírt arány
Anyagi háttér, fenntarthatóság	☐ teljes mértékben a résztvevők fizetik ☐ részben a résztvevők fizetik ☐ teljes mértékben a küldő intézmény fizeti ☐ részben a küldő intézmény fizeti ☐ államilag finanszírozott ☐ projekt által finanszírozott ☐ egyébek: